

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Az „Udvarhelymegyei Jegyzői-Egylet” hivatalos közlönye.
Előfizetési árak:
egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fl. — Tanítóknak egész évre 6 korona

Felolós szerkesztő: **Becsek Atadár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíthatnak. Nyilttér sora 50 fillér. Megjelen botenként egyszer, 6-8 oldalon vasárnap. A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Utak dolga.

Székeludvarhely, aug. 14.

Udvarhelymegye közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésében érdekes eszmecsere folyt az utak dolgáról. Mi ebből az eszmecsereből sok megnyugvást merítettünk. Sok átfontolt irány-eszme felvillanását láttuk, mely utügyeinket kivézetni bizonyára a visszafejlődésből. Legkivált pedig messzszható és a magunkfelé görbülésből kitérő, általános érdeklődést tapasztaltunk az ügy iránt.

Ugy is van az, hogy utak jósága iránti kíváncsalmunk nem szabad csak az udvarunk, a kertünk szögletéig terjednie. Az ilyen szükme-retü kíváncsalmunk önzés a neve és nyomorúsá-gosak a következményei. Lehet egy-egy befo-lyásosabb egyéniség faluja közt jó, erős, külö-nösen kényelmes az ut; de ezt a kényelmessé-get nagyon meg kell keserülni, ha a szomszéd falu elhanyagolt utjain fuvarunknak kétszerez erőfeszítéssel, s nagyon sok pénzbe kerülő, két-szerez idővesztéssel kell vonszolódnia.

Nagyon igazat adunk tehát a közigazgatási bizottság eszmecserejéből annak a véleménynek, hogy a megye összes uthalozatának általános fejlesztése szükséges. Most a törvényhatósági utak fejlesztésére tizenkét esztendőn keresztül száz-százezer koronát ad a kereskedelmi minisz-ter. Hát használjuk fel ezt a jótékony segedel-met, de ne felejtkezünk el ezenközben a tör-vényhatósági utak fontosságával vetélkedő köz-ségi utakról se. Mit érünk vele, ha a közleke-

dés fővonalain vigan haladhatunk, de mindjárt kátyuba ragadunk a szomszédos forgalomnál, mely a mindennapi küzködéshez gyakrabban és nehezebb próbákkal verődik igénybe? Mit érünk vele, ha az uthalozat kényelme és kinossága tarka-barkán váltakozik a megyében, ezzel lét-rehossa a forgalom tárgyi bizonytalanságát?

Bizony így csak félig-meddig való eredményt érünk el, mikor az utakhoz füződő közigazdasági érdeket kielégíteni akarjuk. És igazságtalanságot is követünk el azon vidékeinkkel szemben, melyek véletlenül távolabb esnek a fővonalától. Azokon a vidékeken is van gazdasági készség, van bizonyos öserő, melynek kilendüléséhez csak esz-közök kellenének. Ha visszafojtjuk, elássuk ezt a készséget és öserőt, akkor csak magukat csonkítjuk ezáltal. Egyetemesen kell fejlődni a megye minden vidékének, mert csak úgy érhe-tünk el egyenlően, mindenütt megnyugvást ébresztő életviszonyokat. Aztán csak így jutha-tunk el ahhoz az eredményhez is, hogy a megye nagyobb jelentőséggel, teljes súlyjal tudjon el-helyezkedni az ország és világ forgalmának ösz-szeköttetéseiben.

A megye minden részének egyenlő, szerves fejlesztése: ez legyen a célunk. Lévegett pedig a törvényhatósági és állami utak hálózatához arányosan hozzá kell fejlődni a községi utak hálózatának is.

Éppen e cél felé való törekvést vettük ki a közigazgatási bizottság emlegetett eszmecsere-jének további folyamából. És éppen ez az, amit megnyugvásként merítettünk amaz eszmecsereből.

Mert a községi utak fontosságát fejtegető véle-ményre megjött a felvilágosítás is, hogy a tizen-két évre engedélyezett államségélyből évenként 13 ezer korona kifejezetten a viczinális utak segélyezésére szolgál. Ez persze még édes-kevés. Azonban még egyszer annyit lehet megtakarítani a törvényhatósági utak fejlesztésére előirányzott költségekből is. Aztán a közuti költségvetés kiadásának 3%-ában megállapított „előre nem látható kiadások” is jórészen felhasználhatók a községi utakra. Így tehát, ha nem is bőséges, de szerény igényeknek eléggé megfelelő pénzecske lesz a viczinális utakra azon időig is, míg a törvényhatósági utak nagyobb mérvű fejlesztése keresztülvivődik.

A távlat azonban kivált az időre válik biz-tatónak, mikor a tizenkét évi államségély karján teljesen rendezett állapotba jutnak törvényható-sági utjaink. Akkor természetesen ez utak to-vábbi konzerválása kevesebb költséget fog igy-nyelni, s így a rendes költségvetés kereteiben is annyit elérhetünk, hogy fokozatosan felvegyük a községi utak jelentősebbjeit a törvényhatósági utak hálózatába. Ezzel a felvétellel pedig a köz-ségi utak is a reudszeres fejlesztés stádiumába juthatnak.

Időkérdése mindez. De örömrökre szolgál-hat, hogy nem sok idő kérdése, s ama kevés időig is a községi utak fejlesztésének lesz valami biztató, sarkaló átmenete. Erre a próbára, át-menetre, szegényes kilódásra rászolgáltunk, mert magunk voltunk, akik a törvényhatósági utak kezelésében könnyelműsködtünk. Magunk voltunk,

Kellemes utazás.

— Humoreszk. —

Mivel fogyatékos geographiai és geometriai ismereteim ellenére is tudtam azt, hogy Székeludvarhely Budapesttől jó messze van s mivel éjjel kellett utaznom: lehetőleg olyan kupét kerestem magamnak, melyben zavartalanul átaludbassam az éjet. Hosszas ide-odafutás után végre ráakadtam egy fülkére, melyben senkit sem láttam.

Belfétem. Ekkor vettem észre, hogy az egyik sarokban egy alak gunyaszt. Eh, gondoltam, egy ember nem zavar s betelepédtem. A szürke félhomály miatt nem tudtam hamarjában, hogy férfival, vagy nővel van e dolgom. Az egész alakból nem láttam egyebet, mint két utazó papucsot, aztán egy plaidet, aztán egy köpony részletet s aztán ismét egy plaidet. Karnak, fejnek semmi nyoma. No tessék most már ebből kisütni, hogy melyik nemhez tartozik? Nem törtem sokáig a fejemet, hanem elhelyezve kis kézi kuffereimet, végigheveredtem a puha ülésen s nem-sokára elaludtam.

Meddig szendereggettem így, nem tudom; csak arra emlékszem, hogy nyöszörgés ébresztett fel. Ljed-ten kaptam a levegőbe a fejemet s borzalommal kóna-tatá-tam, hogy a panaszos hangok a plaidék mögöl törnek elő. Valami iszonyu bűntényre gondoltam. Hátha ezt az embert kirabolták s aztán, hogy ne kiált-hasson, belecavarták ezekbe a kendőkbe. Ez világos. Gyorsan a szöglet felé mentem. A nyöszörgés csodá-latos skálában emelkedett s midőn éppen azon voltam, hogy kezemet az alakra tegyem, az kétségbeesett ki-áltást hallattott, megmozdult s mint a csiga, előbb egy kart dugott ki, aztán egy másikat, a míg végre előkerült a fej. A bálumlattól lábam gyökeret vert. Az

ipse megdörzsölte a szemét, egyöt köhintett s hosz-szasan végignézett engem, ki még mindig ott állot-tam olóto, mozdulatlanul.

Meg kell vallanom, hogy kissé furcsa foy volt. Fülíg sváb hálósapkába volt dugva, az arc közepén bütykös orr diszolgott, míg a szürke szemek felső részét és az arc többi részét csopósziú szörök takarták.

A mint így fixirozott, bizony nom éreztem jól magam. Épen vissza akartam vonulni, a mikor meg-szóltal:

— Mi tetszik? — kérdé és hangja hasonlítot egy megrepéd tizenkét filléres fazékhoz.

— Nekem? Semmi!

— Ugy . . . akkor mit akart itt?

— Meg akartam tudni, hogy uraságodat mi lel-hette. Ugy nyöszörgött, hogy a vérem kezdett meg-hűlni.

A speczies mosolygott. Azaz, hogy a szája két szélét felbuzta a füléig, az orrát meg lenyujtotta az álláig.

— Bocsnát, — szólt — régi rossz szokásom: nem tohetek róla. Lássá kérem, már sok embert moz-gesztottam ezzel. Határozottan mondom, féltem meg-nöszülni . . . Do hála az égnek olyan asszonyt kap-tam, a kinek a füle mellett, mikor alszik, bátran el lehetne sütni egy kisebb kaliberü Krupp ágyut, anél-kül, hogy csak még is mozdulna . . . hehehe . . . De tréfa ide, tréfa oda, ha már felébredtem s ura-ságodnak nincsen ellone kifogása: csevegjünk. Hipper János vagyok.

Megneveztem magam s valami „örülök a szo-roncsének” félet morogtam.

— Pastre utazik? — kérdé.

— Oja.

— Pompás! Én is épon oda törekszem. Milyen

sötét van odakünn s itt még nem gyujtanak világot. Nem találja ön is úgy, hogy a vonaton való utazás nem egyéb, veszélyes játéknál. Mert kérem, nom elég, hogy az ember ki lehet téve annak, hogy a vonat kisiklik, hogy a hid, melyen átrobogunk, le-szakad alattunk, vagy az alagut beszakad fölöttünk, hanem az a veszély is fonyegeti, mint tesszem azt, mozt a szürkületben, hogy egyikük megöli a mási-kat, kidobja az ablakon s azzal végo! Nem igaz? Hehehe!

Mosolyogni próbáltam, de nem tudtam. Mit be-szél ez az ember? Hideszakadás, alagut-beomlás, vo-natösszeütközés, emberölés? Nem vagyok félenk em-ber, de a szürkület s Hipper urnak két szemé . . . terringettét, ez nem rendes állapot.

Miután én nem feleltem, a vis-avis-m vette fel újra a szót.

— Ki áll például jót azért, hogy én őt nem ölöm meg? Hátha én gonosztevő vagyok s azért uta-zom, hogy rabolhassak? Tegyük fel, hogy én ölöve-szem a revolveremet, a mellének szegezem, egy tompa dördülés s ön nem létezik többé. Hehehe . . .

Szent Isten! Miközben Hipper ur ezeket mondta, tényleg elővett egy revolvert és felém tartotta. Érez-tem, hogy a hideg verejték ver ki rajtam.

Hipper ur felkelt és olém állt.

— Én most azt mondom önnek — tegyük fel — pénzt, vagy életet! Ha vonakodik: lelövöm!

Ismét mosolyogni igyekeztem, de csak igyekez-tem, mert egy félelmetes arczfintorításnál többre nem tudtam vinni.

— Ez nem tréfa uram! — folytatá ő szigoru hangon — követelom, hogy adja elő a pénzét, kü-lönbem meghal.

No ennek fele se tréfa. Valamit rebogtom, ma-gam se tudom mit.

akik a közelmúlt egy-két évtized alatt a törvényhatósági utak hálozatából mind több és több utvonalat kihagytunk, s a vicziális érdekeltségek nyakába dobtuk. Pedig megtehettük volna, hogy kitartóan ragaszkodjunk mindenki törvényhatósági utunkhoz, s kitartóan szakítottunk azok fenntartásában való kiségelésért az államnál. Más vármegyék ezzel a ragaszkodással és kitartással milliós segélyekhez jutottak már jóval korábban.

Csak hogy úgy állott a dolog, hogy az utak állapotához fűződő közgazdasági érdekeink iránt nem volt érzékünk és szívósságunk. Most kezd ébredezni. Most kezdünk mulasztásainknak tudomására jutni. Most kezd nemcsak a kertünk szegletéig érő közuti politikáink kibontakozni. Éppen a múlt közigazgatási bizottság általános érdeklődése élénk példa volt erre.

Utjaink dolgának tehát nem volt igazi multja, hanem majd csak ezután lesz igazi jövője.

BELFÖLD.

Miniszteri megbizottak a székely gyűlésen. Mult számunkban jeleztük már, hogy az augusztus 24-iki székely gyűlésen a kereskedelmi korcsóka József miniszteri tanácsosnak képviselői magáét, s hogy még a közoktatásügyi és földmívelésügyi miniszter is fűg a gyűlésre megbizottakat küldeni. Ez értesítésünk kiegészítéséül még jelentetjük, hogy a kultuszminiszter Ugron Ákos főispánt, a földmívelésügyi miniszter pedig Kóós Mihály miniszteri tanácsost bizta meg a maga képviselőtelével.

Az általános választójog és a törvényhatóságok. Udvarhelymegye állandó választmánya folyó hó 11-én ülést tartott, melyen az augusztus 17-iki megyei közgyűlés tárgyait készítette elő. Ez alkalommal többi közt tárgyalás alá került az a fontos kérdés is, hogy általános választójog idejére a törvényhatóság szervezése is ennek alapján történjék-e, vagyis érvénybe maradjon-e az 1886. évi XXI. t.-c. 31. §-ának ama rendelkezése, mely szerint a törvényhatósági bizottságot ugyanazok választják, akik országgyűlési képviselő választására jogosultak. — Az állandó választmány ezt a kérdést úgy döntötte el, hogy a törvényhatósági választásokra az általános választójog hatálya ne terjedjen ki, mert ez a tör-

vényhatóságokban rojló konzervatív, nemzetvédő örök szétbomlasztására vezethet. Ha az ország politikai szervezése az általános választójog alapjai kerüli, a nemzetellenes irányzatok az egész ország területéről ellensúlyozódni tudnak, de egy törvényhatóság szűkebb körében ez az ellensúlyozódás nem tud megtörténni. Ezért tehát a törvényhatósági választásoknál mintegy átmenetként és az általános választójog politikai hatásait ellenőrző korrekívum gyanúját meg kell maradnia a jelenlegi választási rendszernek. Az állandó választmány ennél fogva azt a javaslatot terjeszti elő a közgyűlésnek, hogy ily értelemben intézzon feliratot az országgyűlés képviselőházához.

Éppen az állandó választmányoknak ezzel a fel-fogásával teljesen kvadrál az az értesítésünk is, amit fővárosi lapok nyomán a választójogi reform alapelveinek egy és más részletéről megtudtunk. Eszerint — ami egyébként nem újsg — a választójog plurális lesz. Mindenesetre azonban a törvényhatósági és parlamenti választójog el fog ütni egymástól, s törvényhatósági választójogot csak az kap, a kinek legalább két szavazata van a parlamenti választásokon. Hogy mi igaz ebből a híresztelésből, az persze ellenőrizhetetlen, de ha igaz, úgy a választói reform tervezete körülbelül megadja azt, amit Udvarhelymegye közgyűlése az állandó választmány javaslata szerint kíván.

Magyar nyelv a külügyi szolgálatban.

A vármegyénkbeli folytonosan tartó kivándorlás az itteni hatóságok és külügyi hivatalok gyakori ériutkezesét vonja maga után. Éppen úgy a vármegye népe előtt is olyan ismerős hivatalá vált má a konzulátus, mint akár a fűszolgabírói hivatal. A mi szempontunkból is tehát nem haladhatunk el érdeketelenül a külügyi miniszter azon körlevele mellett, melyben a magyar nyelv használatát a külügyi szolgálatnál fokozni igyekszik. E körlevél szerint a magyarországi felektől magyar nyelven küldött megkoreszokre, amennyiben az illető hatóság nál van legalább egy magyarul is tudó tisztviselő, az akta elintézésének magyar nyelven kell történnie. A hitelesítések, láttaozások és utlevelek a lehetőségig mindenütt magyar nyelven állítandók ki a magyar felek részére. A hivatalos levelezés tekintetében a követségeket és konzulátókat a következő osztályba sorozza a külügyminiszter: 1. Ahol a hivatal feje magyarul tud, ott az elintézés és a válaszadás magyarul történik. 2. Ahol a hivatalfő nem tud magyarul, de van legalább egy magyarul értő tisztviselő, ott a magyar megkeresést németül intézik el,

do a német szöveghez mellékelik annak magyar fordítását is. 3. Ahol sem a hivatalfő, sem a tisztviselők közül senki nem tud magyarul, ott a magyar megkeresést németül intézik el, de a választ nem a megkereső félnek, hanem az illetékes magyar miniszteriumnak küldik el, mely a fordításról azután gondoskodni fog. A követségi és konzulátói hivatalok pecsétjei az eddigi német szöveg mellett a magyar is mindenütt alkalmazandó. A hivatalos iratok nyomtatott föliratai ezen-tul kétnyelvűek, magyar és német nyelvűek lesznek.

Vármegyénk gazdasági jövője.

Takarmány termelés.

Irta: Ugron Zoltán.

Czikksorozatomban fonalát félbeszakítom egy kis kitérésre, mert mezőgazdaságunk fejlesztésén hivatalból örökös közeg megtisztelt avval a felhívással, hogy prakszisomban elért eredmények ismertetése által igyekezzem buzdítani e megye gazdái arra, hogy mindent megtegyenek a jelenlegi év takarmánykalamitásaiból kifolyólag arra, hogy állat állományuknak apasztást ne kelljen szenvednie. Ézerkilencszáznegyben a m. kir. földmívelési minisztérium kiadott egy vékonyka füzetet, melyben minden el van mondva a későn, tehát tarlóba is vethető zöld póttakarmányokról s ezt a székely kirendeltség megyei vezetőjétől mindenki megkaphatja. Ezen utasítás elmondja, hogy mennyit, miből és meddig lehet vetni és hogy milyen mívelést kíván. Így ezen részletekkel csak annyiban foglalkozom, a meny-nyiben a mi viszonyaink közt változást szenved.

Tartozom azonban indokolni, hogy mennyiben látom ezen részletkérdést bevelhetőnek abba a cikksorozatba, melynél eddig az általános kérdések terén mozogtam.

Állattenyésztésre jutottam volna rendes fonalamat megtartva s ott úgy is foglalkoznom kellett volna a takarmány szaporítás módjaival, de meg azt már sokszor hangsúlyoztam, hogy megyénknek a lakossághoz viszonyított kevés szántója a több termelésre utal, ép a jobb minőségű földeken, melyek közel vannak, mert itt

— Ne habozzék kérem! Gyorsan ide a pénzt! Felakartam ugrani, de Hipper ur szorosan a mellemnek szegte a pisztolyt úgy, hogy félve húzódtam vissza.

— De . . . de . . . — hebegtem végre — hisz nekem alig van néhány forintom . . .

— Az nekem mindég!

— Gondolja meg kérem, hogy szegény vagyok s mivel fogok visszautazni?

— Semmi közöm hozzá! Nos, egy . . .

— De kérem . . .

— Kettő . . .

— Az égre uram . . .

— Három! . . .

A ravasz egyet csattant s én . . . valami szagos folyadékot éreztem az arcomba szökni. Mi ez? Hipper ur az ülésre rogyott és úgy kaczagott, hogy az ablakok is rezegtek. Igazán nem tudtam gondolkodni.

— Hihibi . . . bubuhu . . . habaha . . . no ont is szépen becsaptam, Hehehe . . . bocsiásson meg de már én ilyen különöz ember vagyok. Lássza ez a revolver a legártalmatlanabb husvétit öntöző s milyen hatást lehet vele elérni. Nem igaz? Hehoho . . .

A hirtelen változás egészen kiforgatott a reades kerékgyátságból.

— Valóban — nyögtem végre — megijedtem.

— Megbizem azt; mások is megijedtek. Lássza kérem, mióta nyugalomba vonultam ilyen különöz dolgokkal ölom az időt. Magam is ilyenek konstruálásán töröm a fejemet. Nézzé például ezt a szép gyémánt gyűrűt . . .

A kezével a szemem felé közelített. Mogakartam nézni az ékszeret, de abban a perczen olyan szúrászt éreztem az orromban, hogy a fejemet ijedten kaptam hátra. Szerencse, hogy párnázott volt a támla, különben tekintélyes ütést kapott volna a fejem. Hipper ur a hasát fogta nevetésben.

— Hehehe . . . nem fenomenális? A gyűrű egy kis villamos bateriával van őszekötve s mihelyt az áram megindul: kész a szikra.

A fejem már zugai kezdett. Az őrdögnek éppen ebbe a kupéba kellett engem hoznia! Legalább a lámpát gyujtanák már meg.

Hipper ur ismét a zseibeiben kezdett kotorászni. Végre valami hosszú fényeset buzott elő.

— Lássza kérem, — mondá s ismét elém állva — ezt a gyönyörű tört egy barátomtól kaptam. Olyan éles, mint a borotva. Csak hozzá kell érteni az emberhez s az már is át van szúrva. Ime . . .

Ezzel felém dofott a törrel. Éreztem, hogy valami rám bult . . . Hipper ur a hasát fogta.

— Hehehe! Ez is csak humberg, semmi egyéb. Egyszerű conletti-szűrő . . . Nem mulatságos?

Nem feleltem semmit, de magamban a hotelik pokol fenekére kívántam minden humbergjavat.

— A mechanizmus győzelme! — kiáltá ő lelkesedéssel. A mechanizmusban mindig van gyönyörködni való. Igazán boldogtalan lennék, ha nem foglalkozhatnám vele . . .

A vonat valami állomás előtt megállott s én azon ürügy alatt, hogy megnézzem a nevet, kinyitottam az ablakot és kidugtam rajta a fejemet. Szinte faltam a hűvös levegőt, mert majdnem el voltam kábultva. Hála az égnek, hogy végre meggyujtották a lámpát. A vonat megindult, de én még mindig az ablaknál állottam.

— Kérem, — hallatszék a Hipper ur rekedt hangja — ha nem jön el az ablaktól, olyan náthát kap, hogy egy hétig tüsszent tőle.

Mit tehettem? ismét elfoglaltam a helyemet. Ő ujra a zseibeibe kotorászott.

— Lássza, én gondoskítottam magamról, — szólt, egy kis dobozt előhuzva — ez a legjobb ővszer a nátha ellen. Valami kitűnő buruót. Nem szokta hawználni? Én sem, de mihelyt érzem, hogy nátha köryékezt, egyet szippantok s végo miudennek. Parán-

csoljon kérem, mert különben feltétlenül megkapja a malumot.

Felém nyujtotta a szelenczét. Vonni akartam belőle, de abban a pillanatban, hogy ujjam a dobozhoz ért, valami hirtelen rácsattant úgy, hogy felsziszszentem fájdalmában. Hipper ur majdnem feldőlt nevetésben.

— Hehehe, — kaczagott, ujjaimat a kellometlen csapdából kiszabadítva — ön ismét lépre ment, de megbocsásson én már ilyen különöz ember vagyok. Nem lennék boldog stb.

Terringtonét már szörnyen boszantott a komédia. — Hát bolondja vagyok én ennek az embernek? Mérgösen félrefordultam. Hipper ur azonban nem látzott észrevenni az én iudigoációmát, hanem ismét a zseibeit turta.

— Ezer őrdög! — mormogta végre — dohányos ön?

No — gondolám — most becsapom; ha megkínál non fogadom el.

— Az vagyok! — felelém.

— No akkor legyen olyan jó és kínáljon meg egy cigarettával, mert az onyém elfogyott.

Rettoetes! Ennyi pimaszság után még cigarettával is tartasn. Do mit tehettem.

Rágyujtott és aztán ujra boszéláni kezdett. Hogy mit beszélt, arra — esküszöm, nem emlékszem. Valami szörnyű apathia és levertség fogott el. Csak láttam, hogy mozog a szája és hogy vigyorog közbe-közbe, de hallani non hallottam semmit. Valóság-gal ébren aludtam. Hipper ur még a szomembe ug-ratott néhány miligramet, meg isten tudja micsoda dolgokat, do végre is — hála a Mindeubarútnak — Kőbányára értünk. Ideje volt. Éreztem, hogy megbolondulok, ha még tovább maradok ezzel a rottouetes emberrel. Azt az utazást sohasem fogom elfelelni s ha valakire haragszom, azzal átkozom meg, hogy utazék egy éjjel Hipper urral. Tudom, hogy meg-omlegeti bolta napjaim.

az eredményeket bizonyos fokig kezünkben tartjuk, míg a silányabbakon nagyon is az időjárástól függünk. Itt persze vissza kell mutatnom arra, hol nem kevés keserűséggel tárgyaltam azt a nagy hibát, melyet kormányzatunk a tagosítások megnevezésével elkövetett, mert hisz okszerű gazdaságról csak tagosított birtokon lehet szó s pláne gazdasági kalamitásoknak momentán leküzdése, szabad használatu birtokot kíván.

Vármegyénkben nagyobb területen ez időszere szerint csak egy növényvel foglalkozhatom, mint a mely számba jöhet pillanatnyi segítség gyanúnt az idén több gondot adó takarmányozásnál s ez: az *őszi borsó*.

Az őszi búkkönyvet számításom kívül hagyom, mert hisz az a borsóval nagyban és egészben megegyez, de avval a hátránnyal bir, hogy ha magnak hagyjuk és akkor nem volna értékesíthető kereskedelemben, mint takarmány nem veheti fel a versenyt a borsóval. Ugyanis az őszi-borsó öröve minden növendék és tejelő állatnak elsőrendű takarmány s mosléknak adva különösen jó malacznövelő.

Viszonyaink közt és ez évben azért ajánlhatom csak az őszi borsót, mert ez ép úgy megfelel a jobb földekben, melyek kendertől, zabtól, zabosbúkkönyvtől, sőt korai burgonyától és kukoricától megszabadultak, mint az őszi gabonának silányabb földön elkészített ugara, de sőt oly tarlók, melyek tavasszal kapásoknak vannak száma.

Ha téri jó földben, persze mihamarább, de Kisasszony nap előtt elvetjük, úgy két kaszát számíthatunk rozsos őszi borsó után, egyet őszi végén, másikat kora tavasszal, előbb mint a luczernát.

Ez esetben még törökbuszát vethetünk utána. Jó időjárás és korai vetés esetén ez a silányabb földeken is megtörténhetik, de ott valószínűbb, hogy csak tavasszal kerül kasza alá, de meg akkor meghagyhatjuk magunk.

Keveréknek kell vetni rozssal kétharmadot, vagy felet véve a borsóból a szerint, hogy

Hipper ur czibelődni kezdett.

— No, — szolt vigan — milyen bamar megérkeztünk. Töringgettél, ha önnel nem találkozom, halálra uonom magam. Igazán nagyon örveadtem.

Valami olyast gondoltam, a mit a rabzsolga gondol, ha ura a veretés után megdicséri.

— Meddig marad ön Poston? — kérdé.

— En? Keddig.

Hipper felugrott.

— Nagyszerű! Feleéges! En is akkor jövök vissza, kedden a hét órai vonattal. Remélem együtt utazunk?

— Feltétlenül!

Melegon (?) elbucszunk.

Az hiszem mindenki természetesen találja, hogy kedden nem a hét órai, hanem a tizenegy órai vonatra ültem. Boldogan léptem a kupéba.

... Szent Isten! Gondoljanak valami borzasztót. Hipper ur állt velem szemközt.

— Hogyan, — kiáltá a kezemet megragadva — ön is lekésott a hét órásról? Igen? — Ima a véletlen játéka; vigasztalhatatlan voltam

Széddültem ... de egy eszmém támadt.

— Bocsnát — hebegtem s rohantam kifelé.

— Elfledett valamit?

— Igen-igen!

Ezzel leaszóktam a mint a gonosztevő besurran-tam egy első osztályu kocsiába.

A választottak nem várhattak jobban a Mesiás eljöttét, mint én a vonat megindulását. Végre nagy lelki gyönyörűségemre mozogni kezdett.

— Siessen ... lekésik ... gyorsan! — hallottam Hipper urat az állomás felé kiáltani, de szavait elnyelte a vonat zakatolása.

— Vigyen el az ördög! — mormogtam magamban és a verejtéket homlokomról letörölve, boldogan fizettem le a kalauzsnak a büntetépénzt.

Gerárth.

két kaszát ígér-e inkább, vagy egyet és magot. Utóbbi esetben kell több rozstot teüni bele. Száz, százharmincz litert tegyen a keverék k. holdanként, géppel vetve valamivel kevesebb. Rozs föld még többet is meghálál.

A mult évben sem az őszi, sem a tavasz nem volt kedvező a takarmány-növényre, mégis 9 napig élt 100 darab körüli állatom olyau 1 és $\frac{1}{2}$ k. hold tavaly augusztus hó 27-iki árpa után vetett rozsos borsómon, mely ősszel nagyon legeltetve volt. Mindamellett az, amit tavaszon az első két napon kaszáltunk és a mi akkor esőt kapot, féltérmet szemet érlelt. A mi később kaszálódott, érdemtelen termést adott, de az nagyon érthető, ha ez év májusi melege csünken van.

Zab után vetett búzába is vettem silány VI—VII. tagosításu osztályu földbe, mely azonban a zab előtt trágyát és a keverék vetése közben 2 mm. szuperfoszfát műtrágyát kapott s ez bár nem került kaszálásra, de 81—2 m. m. magot adott, melyet a cséplőgép szétválaszt és a búzával a borsórészt is egyformán adom el Biharban árban.

Tíz éve k. b., hogy először vettem őszi borsót. Hogy vele foglalkozom, soha sem bán-tam meg s hogy nagyobb súlyt nem fektetek reá, csak azért van, mert földjeim annyira megjavultak, hogy erőszakosabb kihasználást is megengednek.

A kirendeltségnek áll rendelkezésére őszi borsó magja, forduljanak gazdatársain hozzá érte és vessenek, mert az idéni takarmány-árak mellett hálásabb dolgot nem tehetnek.

Ez évben a föld meleg és ki van égve; ha csak kissé nedves őszi lesz, a jó apró szántásban a siker el nem marad.

A takarmányárak országsszerte oly magasak, hogy ha abból az őszi borsó folytán valamit megtakarítunk, nem tartom rozss gazdaságnak eladni, különösen annak, ki árát gazdasága intenzívvel tételére más oldalon visszafordítja.

Politikai jegyzetek.

Székeljudvarhely, augusztus 13

A magyar politikai élet heves harcok előtt áll. A választójog szabályozását, amit régen sürget a politikai közvélemény, az őszi megvalósítják. Korszakalkotó lesz a törvényhozás ez irányu munkája. Nem kell nagy jósnak lenni, ha azt állítjuk, hogy tán még soha sem tapasztalt hullámokat fog verni a törvénytervezet tárgyalása. Minden párt szervezkedik. Legellenetesebb érdekkörök készülődnek, hogy a törvényben az ő törekvésük érvényesüljön. A vitába beleszól majd a szenvedély is, úgy, hogy a leghevesebb harcok küszöbén állunk. Ma még látszatra csendes a levegő. De a vihar ki fog törni teljes erejével.

Ha vesszük a kérdés fontosságát, ezen csodálkozni nem lehet. A törvényhozással kapcsolatos törvények oly sarkalatosak, annyira kihatók az állam jövőjére, boldogulására, hogy itt a nemtörődömség a legszomorubb tünet lenne a nemzetársadalom életében. Igenis, harcz kell, hogy az eszmék tisztulhassanak, szilárd, biztos alapokra fekdjék a jövő.

Azonban egyről ne feledkezzünk el! Legyen valaki bármily politikai elv szolgálatában, törekedjék bármily irányu céljait érvényesíteni a választójog reformtervezete keretében, a fő, hogy ne az egyéni érdek, hanem a köz java, jóléte lebegjen mindnyájunk szeméi előtt. Mert, ha az egyéni haszonszerés érvényesül, ezt a közélet sanyli meg. Ahol pedig a közélet megrövidül, ott az egyéni érdek is előbb-utóbb csorbát szenved. Az egyéni érdek legégszesebben csak a közérdek épségben tartásával biztosítható egy államban.

Az őszi ülésszak harczaihoz komolyan kell

előkészülnünk. S a legelső hazafias kötelességünk az, hogy ne keressünk csomót a kákán, ne csináljunk erőszakkal veszedelmet, ellentétet. Am épp az a baj, hogy bizonyos politikai körök már elkezdik a gáncoskodást, nielőtt ismernék a törvénytervezet, máris akadékoskodnak, hogy zavaros helyzetet teremtve, könnyebben halászhasznanak.

A választójog kérdésében a politikai helyzet a következő:

A kormány a darabontok bukása után átmeneti jelleggel alakult meg. Kikapcsolta a kérdéseket s főkötelességkép a választójog reformját vállalta. Nagy feladat és nehéz. Mutatja ezt, hogy egész mostanáig kellett rajta dolgozni, míg a belügyminiszterium a törvényjavaslatot paragrafusokba szedhette. Mi van a javaslattal, mi a tartalma, erről még csak röpké hírek szállingóznak. De hogy őszzel tárgyalja a ház, az már biztos.

Komolyság és méltányosság: ez legyen a jelszavunk. Épp ezért ne kezdjük már most, amikor semmit sem tudunk, az izgatást. Várjuk meg, amíg a kormány előlép: így tervezem a reformot!

Akkor tessék kritizálni. De akkor sem a kormány elleni gyűlölet hangján, hanem azzal a czélzattal, hogy a választójog reformja minél előnyösebb legyen a magyar nemzet életére.

Violaszin pecset alatt, gondosan elzárt levelekben sugja meg a nagy titkot Wekerle a törvényhatóságoknak: üres az államkassza. Az egykoron milliókkal bélelt, nagytű kasszában, elapadtak az aranyak. És kellemetlen hideg fut végig az adózó alanyon és fájó megadással fekszik alá az adóprések, amelyen egy nagyot csavarint majd az államhatalom.

A törvényhatóságok tegnapelőtt vették kézhez ezt a rideg tónusban tartott levelet. A levél komoly és szigorú: teljes erővel fekdjék neki a hivatalos apparátus az adótarozásoknak. Az államkassza üres és a nagy, milliós beruházások már nem várhatnak tovább egy perczig sem. Kell a pénz.

Sok tragikum, sok fájdalmas eredmény nélküli vesződség sir ebben a pár szóban. A história tejjel és mézzel folyó Kanááról tud, egy dusan arannyal felbarázdált országról és mi, ahogy estünként letöröljük a homlokunkról a verejtéket, nem látunk mást mint szegénységet.

És mégis minden kísértés, minden vágyakozás: a pénz. Az a kevés, ami nincs meg. Ami ott él a százezrek vesződségében és nap- nap után egyre vadabul tépi meg munkakedvünket. Ami irt út a közgazdaság egységén, ami utját állja a merészebb ivben való fejlődésnek.

Ez az esztendő különösen nehéz esztendő. A nagy válságokat még nem hevertük ki és ha a kés nincs is a torkunkon, azért minden porczikánkban ott érezzük még a veszedelmet. A föld is mostohan bánt el velünk. Kicsiny kamatot fizet. A nap tüzeu aranyzinnüire égett kalász is. éppen egy marokkal adott csak, a termés erősen közepes. Az ipar és a kereskedelem nem lábalt ki a szombathelyi tifusz következményeiből és tán még sohasem volt olyan nagyon igaz az a frázis: koldusszegények vagyunk valamennyien!

És éppen most jön a bizalmas reudelet, melylyel a kormány az évek során felgyülemlett adótarozásokat nagyobb részletekben akarja behajtani. Az indokot akceptáljuk: a pénz kell. Olyan korszakos beruházásokon ment át a magyar-államiság, hogy minden krajczárra szükség van.

A pénzügyminiszter számokkal dolgozik. És számokat nem hat meg semmiféle siránkozás. Az államkassza üres, a dolgok tovább vitele nem tür semmiféle hosszabb haladékot, hát, aki tartozik, az fizesson. De kell, hogy a számok mögött ott legyen a méltánylás is. És ha már nem lehet el az államhatalom az adótarozások nélkül, akkor legalább legyen kiméletes és humanus a behajtásban.

HIREK.

Üzenet Romániából.

— Levél a „Székely kongresszus”-hoz. —

Bukarest, augusztus 9.

Magyarország koloti védőbástyája évszázadok óta keresztül Erdély s annak legkimagaslóbb őrtornya a Székelyföld volt. Történelmi valóság, hogy a székelyek voltak azok, kiknek erős gátjain a multban megtört a Kelet néparadata s csak ők tarthatják meg bizohynyal azt, jövőben is, a magyarnak.

A székelyek, mint hazánk emó végvárának állói, már a legrégebbi időkől kezdve bizonyos kiváltságot élveztek ezért. De a változott idők változott körülményei folytán megszűntek a kiváltságok. A béke napjaiban szegre kerültek az ősi kardok s a vérrel borított édes anyaföld áldásait igyekszik önön javára fordítani az ipar és kereskedelem ezerféle eszközével. Az anyaföld méhe kiaknázzhatatlan kincseket rejt még magában, mintegy várva a felé forduló munkásokra.

Mert hogy a székelynek a multban állónak kellett lennie s nemcsak a mi nemzeti küzdelmeinkben, de idegen érdekek kivívásában is jelentős szerepet vitt, azért bizony sokszor kellett félretenni a vasat az aczéért s hallgatni a gulyák méla kolompja helyett az ágyuk bömbölését.

Körülbötte az idegen elem idővel ohszaporodott, ami létérdekét veszélyessé tette. Közlekedési utjai többé-kevésbé elhanyagoltak s a természet önként kínálkozó áldásai vagy teljesen el voltak zárva tőle és a világtól, vagy csak nehezen voltak megközelíthetők. Avagy a Székelyföld csodás szépségű vidéke, balzsamos levegője, gyógyító ásványos vize, megannyi fürdője, buja legelője, fája, vasa, reze s minden más kincs, mit a természet két kézzel rakott keblére, nem szégyenletes háborítatlanságban, majdnem mindenkitől elfeledve, olhagyatva állott, révedezett a multból a jövőbe?

A Hargita rengetegekben mintha a szabad székely évszázados fájalmát zokognák a lombok, minden tavaszkor kiszőlülvén: a jobb jövő reményét öntve szívébe annak a népnek, melynek élnie, virágoznia kell.

De a fajlentartás csodás ereje olvasni nem engedte a viharos mult századok alatt, sőt nemcsak hazánk, hanem Románia minden jelentősebb emporiumában vannak képviselve huuudók.

A Siculicidium gyászos; emlékü vérkereszttségével (1764. január 7-ikén) megkezdődött idegenbe való kivándorlás ma is tart a lston tudja, lesz-e vége valaha?

Különösképen Romániába özőnik, meglöhetős nagymértékben, ma is a székely.

Minék fejtegetném, hogy micsoda indító ok adja a kezébe a székelyeknek a vándorbotot, mely egyedüli támogatója legyen bizonytalan utjain. A baj sokféle, annyi azonban bizonyos, hogy a székely nem örömet hajgja el regényesen szép hazáját.

E bajok orvoslására megmozdult a társadalom. A székelység névtelen apostolai, szívükben a szeretettel, ajkukon a vészjósló igével, belekiallítottak a népmilliók közé:

Bajban van a székely!

S ime, a tűzhalmom mintha örömtűzők égnének s mintha „szádbobokat” verne újra az istonadta nép hogy a kiáltás nem hangzott el hiában.

A közönység jege előbb megropodt, azután feltört az egész vonalon s a felocsuodott nemzet csakugyan belátta, hogy tenni kell értük rögtön, tétovázás nélkül.

S a komoly munka megkezdődött. A különböző időkben és helyeken tartott székely kongresszusok messzemenő intézkedésekre nyerték meg a kormányt. Uj vasulvonalak kiépítése által hovatovább jobban kezd kibontakozni a Székelyföld az ismeretlenség homályából; a füstölő gyárkémények, gépek korepelése városokban, falvakban, erdők rengetegekben hirdetik, hogy a szebb, boldogabb idők hajnala meg érkezett.

Az anyagi helyzet fellendülésével karöltve halad a szellemi előhaladás is. Csak a közelmultban is tömérdek új intézmény létesült, ugy hogy o téren hazánk bármely részével nemes versonyre kelhet.

A haladó korrall lépést kell tartani. Az itt-ott még mutatkozó hiányokat, fogyatkozásokat oltüntetni, módosítani fontos társadalmi kérdések, melyet föltárni újabb meg újabb kongresszus feladata.

A folyó hó 24-én tartandó székely kongresszus is ezzel az intenczióval fog összeülni Székelyudvar-

helyen. Ez minden magyar, különösen pedig minden székely embert igen közölről érdekel az országban. Do talán legkülönösebben mégis a kivándorlott székelységet érdekl.

Azért mi, innon, a legnagyobb székelytársaságból, meleg érdeklődéssel, sok és nagy reményességgel tekintünk a kongresszus felé, óhajtvá, hogy minden székely fájldalmára találjon enybitő, gyógyító balzsamot.

Kertész József.

Kivilágítsunk-e?

Székelyudvarhely, augusztus 15.

Már a mult évben felhívtuk a közönység figyelmét Kolozsvár város ama követendő példájára, hogy az ablakok kivilágítására szánt összeget juttassa a városi szegények pénztárába, azonban felhívásunk akkor eredménytelennek bizonyult. Most ismételtén megpendítjük az eszmét, hátha valamelyes eredmény mutatkoznék.

Hiazen a jelen idő joggal nevezhető a humánizmus idejének. Mind intenzívebbé válik és mind szélesebb körre kiterjedő az a törekvés, hogy a társadalom egyik legfájdalmasabb, a szegénység, mondtól gondosabb gyógykezelésben részesüljön, hogy a társadalmi viszonyok egyik legnagyobb bünye, a szegénység, mondtól inkább jóvátétossáék. Résztvevőben a munkások most már ugy az egyes, mint az összesség, megnyilvánul az most már ugy az egyes, mint az összesség tevékenységében. Kolozsvár város tanácsa évről-évre elogat tosz annak a szép feladatnak, amely annyi szegénynek van hivatva le-törölni arcáról a könnyot, minden évben felhívja a közönseget, hogy a kivilágítások helyett juttassa filléreit a nyomorgóknak, az éhezőknek. Kétázer egy esztendőben: Szent István napján és a király születése napján régi, kétegtelenül kegyeletes, praktikus érzékkel azonban aligha bíró szokás mécses rakui az ablakokba, az emlékezet, a tisztelőtet ezen a küssé már elavult módon kifejezni. A tanács a mult évben arra szólította föl a közönseget, hogy a kivilágításra szánt fillérekkel váltsa meg ozt az el-évíült, mult szokást. Ezt megismétli most is. Színes papírzalagokat nyomat ezzel a felirással: Szegények gyertyája! Ennek az ablakok kivilágítását a város szegényei javára 20 fillérral megváltottuk.

Tizezer példányban készült ol a plakát papírszalag, amelynek 20 fillérral való megvásárlásával igazán kegyeletes célt szolgál és jótékonyágot gyakorol mindenki. Aug. 17-én a király születése napjának előestéjén és 19-én Szent István napja előtti estén nem lesz Kolozsvárt ház, amelynek ablakában ott ne lenne a szegények plakátja, amely minden mécsnél jobban világít. Ezt a humanus, szép szokást minálunk is meg lehetne honosítani minden nagyobb néhezég nélkül, mert arról mindenkinek meg kell győződve lennie, hogy a szegények szemében égő halakönnyeseppok fénye szebben világít, minden gyertya és fáklya fényénél.

Lapunk mai száma — tekintettel a közbe-eső ünnepra — rendes megjelenésétől eltérve, egy nappal korábban jelenik meg.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Barabás* Jenő székelyudvarhelyi áll. főreáliskolai rendes tanárt a tordai ujonnan államosított főgimnáziumhoz és *Radó* Simon, ugyancsak helybeli áll. főreáliskolai rendes tanárt a tomesvári áll. főreáliskolához helyezte át.

Egy hó közigazgatása. Udvarhelymogye közigazgatási bizottsága e hó 12-én, szordán délelőlt tartotta havi rendes ülést *Ugron* Ákos főispán elnöklése mellett. Dr. *Szécsi* János alispán hivatalos előterjesztései során az ügyiratok elintézéséről, a közbiztonsági állapotokról tott jelentést. Bejelentette továbbá, hogy a bizottság félvea jelentésében kifejtett kérésre a bolügyminiszter Székelyudvarhely város vízvezeték tervének olkészítése iránt intézkedést tett, s támogatását kiáltásba helyezte. Jelentést tett végül az alispán arról is, hogy a bizottság mult havi üléséből folterjesztett kérelom alapján az igazságügyminiszter elrendelte a székelyudvarhelyi telokönyvi átalakítás során kívül való fogantatását. A miniszternek o sürgős intézkedéseért köszönet irat felterjesztésre határozta ol magát a bizottság. Az áraszeki elnök hivatalos jelentését Br. *Orbán* János, a t. főorvos jelentést Dr. *Ráczkó* Samu, s a kir. ügyészség jelentést *Szabó* István kir. ügyész terjesztette elő. Feltűnőbb megomlítani való egyik jelentésben som volt, s azokat egyszerűen tudomásul vették. Épügy tudomásul vették a *Strattinger* Emil kir. pü.

igazgató jelentését, valamint a *Szobotka* Rezső kir. főmérnök jelentését is. A kir. tanfelügyelő helyett *Chalupka* Rezső segédtanfelügyelő tett jelentést, melynek nyomán *Daniel* Lajos felszólalt a tankönyveknek évről-évre való változtatása ellen. Előadó felvilágosításul megjegyezte, hogy Ember János tankönyvét kellett mással kicserélni ily rövid időközben, mert az illető tankönyv módszerével sikeresen tanít omi nem lehet. *Szó* Gáspár felszólalására a bizottság oly megjegyzéssel vette tudomásul a tanfelügyelői jelentést, hogy a tankönyvek változtatása csak három évenként történjék. Ezután *Zonda* József törvényhatósági m. kir. állatorvos tette meg hivatalos jelentését, melylyel kapcsolatban jelezte, hogy a földmívelésügyi miniszter a fertőző méhhüvelyburut tárgyában bozzá-intézettt felterjesztésre kedvezőtlenül válaszolt, amennyiben annak általános kötelező gyógyítása iránt nem intézkedett. Mindössze a baj figyelésére és afapos kezelésére utasította az állatogészségügyi halóságokat. Még *Daniel* Lajos közgazdasági előadó tette meg hivatalos jelentését, melynek során eléggé kedvező állapotokról számolt be, mindössze a takarmány-félékben való szüköséget panasozta fel, s ennek enyhítésére a takarmánykivitelit tilalmat sürgette. *Ugron* Zoltán és *Ugron* Ákos megjegyzéséből azonban olyan tájékozódásokat merített a bizottság, hogy csak részleges takarmányszükségről lehet szó, s ennek enyhítése is kivételes intézkedések nélkül elérhető. Ezért a közgazdasági előadó jelentését csak egyszerűen tudomásul vette. Az egyes ügyek előadásán következők ezután. Ezek sorában kiemelkedett *Szobotka* Rezső kir. főmérnöknek az 1909—1910. évre szóló közüti költségvetés iránt tett előterjesztése. Ez években már a kereskedelemügyi kormány 100—100 ezer koronás segélye is közdétét veszi, s ezek kellő felhasználásáról a költségvetés tervezete megnyugtató tájékoztatást nyujtot. A tervezettel kapcsolatban felolvasa a főmérnök azt a programot is, hogy milyen sorrendben kell a további 12 év alatt felhasználni a 100—100 ezer koronás államsegélyt utak rekonstrukciójára, új műtárgyakra és a régiek kijavítására. A munkás előterjesztést nagy érdeklődéssel hallgatta a bizottság, s annak nyomában érdekes eszmecserre is folyt le a községi utak fejlesztése felől. Ezzel az eszmecserével vezércikkünk foglalkozik.

Képviselőválasztás Székelyudvarhelyen. A képviselőház elnöksége értesítette Székelyudvarhely város központi választmányát, hogy *Kovácsy* Albert dr. képviselői mandátumáról lemondott s ezért felszólította a választmányt, hogy ol képviselőválasztás határnapját a szokásos 30 napon belül tüzze ki. A választmány a képviselőválasztás napjánál f. évi aug. hó 27-ik napját tüzte ki. Választási elnök lesz: *Hlatky* Miklósa, helyettes-elnök: *Tamas* Albert, jegyző: *Gálffy* Endre. Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy a választási mozgalmak már megindultak, amennyiben f. hó 16-án, vasárnap d. u. fél 3 órakor a „Budapest”-szálló nagytermében jelölő gyűlés lesz, amelyen *Solyomssy* Endre ref. kollégiumi tanárnak fogják Székelyudvarhely város képviselői mandátumát felajánlani.

Mostoha-utczák. A következő sorokat vettük: Minden városnak vannak mostoha utczái. Az ilyen utczáknak az a sorsa, hogy időtlen-időkig ugy maradnak, amint évekkal azelőtt voltak, a kutyá sem törődik velük, mintha nem is léteznének a világon. Azaz, hogy nem egészen ugy. mert pl. a levélhordó, meg a vgrehajtó tud róluk, más illetékes tényező azonban csak hirtől ismeri. A többi utczára aszfaltot raknak, évenként többször kövezik, egyengetik, gondozzák, csak a mostoha-utczát nem veszik figyelembe. Ott lehet térdig érő sár, ott felhalmozódhatik a piszok, oda önthetnek mindenféle szemetet és mocskot, keletkezhetnek rajta veszedelmes gödrök, az eső telehorthatja hatalmas ködvarokkal, telon át gletserek képződhetnek felületén, — mégsem javítanak rajta. Ha egy ilyen utczát kereszttül véletlenül hid is vezet át és oz a hid az idő mindent megrágó fogától idők multán hasznavehetetlenné válik, ösbecsavarodhatik az ott lakó kis gyermek fúrtje, kibörtöri egy egész nemzetdek a lábát, nyakát, amíg oda uj hid kerül. S ha végre-valahára, a csemotéből már hatalmas fává fejlődött törzsből mégis csak el-készül a hid, akkor sincs nagy köszönet benne. Mert a hid elsősorban is oly magas polczra kerül, mintha nem is a patak tulsó partjára, hanem a wennyországra vezetne, aztán meg az a töltés, mely a lebegő hidat a földdel összeköti, olyan földművelés, iszapom anyagból készült, hogy a legelőt nekény ösücsépp után puliszkává lágyul, melyben térdig lehet süppedni, telon pedig a gyerekeknek mulatsá-

gos korcsolya-lejtőjévé, a fölntteknek és állatoknak pedig voszedelme jéghegyggyé alakul át. Aztán az a hid épen csakhogy elkészül, maradandósága, tartósága nincs. A part erősítményei már clove oly gyongók, a földhányás oly laga, hogy egy jobb fajta zápor egyszerűen és a legnagyobb könnyűséggel elvossa a helyéről. Nehány ilyen zápor és az új hid szépen looroszkedik a patak felszínére, mi pedig fölülről nagy bambán levezünk a mélységbe és szidjuk magunkat, hogy miért is kértünk új hidat. Szinte visszasóbajtozzuk azt az időt, amikor még primitív pallón keltünk át a kisdud patakocskán, a székerek meg csak ugy a vízben gázolva... Szegény mostoha utca! Aki ránéz — kivéve természetesen az illetékes tényezőket — annak a szíve megcsik rajta és inkább korolót tesz, semhogy azt a szomoró képet még egyszer végignézze. A domboldalról esőzések alkalmával legördülő kötönegyek szanaszét hovernek rajta, lehetetlené téve a kocsi közlekedést, a környezetben pedig — ha ugyan követnek lehet nevezni azt a néhány alakatlan, olarögzített lábrontó kődarabot — akkora gödrök tátogának, hogy minden keresztény lélek Istenhez fohászkodik, vagy káromkodik, midőn fölöttük át kell ugornia. Utcaspróék még a színt sem látta soha. Mi nek is? Egy-egy nagyobb eső ugyia elvégzi a seprés munkáját. Igaz hogy a szemetet egy helyre összehordja, de hát erről ki tehet? Vitesse el a ki- uok utjában van. Aztán meg ott van az utcának egy csermolye, amely hosszában foly át rajta, s amely két kut medenczéből csörgedez elő, ez is tisztíthat. A csermolye szépen végig folydogál a kövek között, kisebb tavakat képez a gödrökben, ahol a libák és kacskák csapdossák szárnyaikat, való- ságos *gyönyörűségére* a szemlélőnek. Szegény mostoha- utca, milyen mulatságos is vagy te. Anyira mulat- ságos, hogy látásodra az ember összeszorítja az öklét és ördögöt, meg poklot emleget. Pedig hát nem is fokszik ez az utca a városnak valamelyes telreosa helyén. Dehogy is! Egyenesen a fő-térre vezet, két iskola van benne és a templomhoz egészen közel van. Csakhogy az mind nem segít rajta. Mostoha-utca volt, most is az és az is ma- rad mindörökké. Az intéző körök nem látják meg, mert nem is akarják meglátni. Vajjon ismerse-e nyájas olvasó, Székelyudvarhelyen ilyen mostoha-utczát?

Zivatar és jégeső. Az idén az ugynevezett fűrdő saison egyáltalában nem volt fűrdő saison, sőt mondhatni, hogy az évszakok egymásutánjában teljes összevisszaság uralkodott. Május és június hónapban oly forróság és szárazság volt, hogy minden növény összerpörkölődött és minden ember az árnyéket kereste, most pedig, amikor kánikulának kellene lennie, estéknint tüzet rakunk a kályhába és ha sétálni megyünk, téli ruhát öltünk magunkra. Nap- nap után hull az eső és néha oly zivatarok támad- nak, amelyek jelentékeny károkat is okoznak. Ilyen zivatar vonult el fölöttünk a minapában is, augusztus 10-én. Dél előtt forrón sütött le a nap, délután pedig hatalmas villámlás és meyhordás között jégesővel és széllel kezdődő hatalmas zápor ömlött le a magas- ból. A jégeső — értesülésünk szerint — vármegyénk- ben különösen Máréfalva és Székelyudvarhely hatá- rában tett nagyobb károkat, tökrötéve főképen a gyümölcstermének tetemes részét.

Honatyák a Székely kongresszuson. Értesülésünk szerint a városunkban tartandó Székely kongresszuson a következő országgyűlési képviselők is részt fognak venni, miot *Isay József, Miksa Imre, Nagy György, Sámegi Vilmos* és *Zakariás János*. A képviselők megjelenésüket már tudták is az intézőséggel.

A jegyzők fölvonulása. Az augusztus 24-iki székely nagygyűlés iránt természetesen itt miná- lunk fokozódik leginkább az érdeklődés. A megye községi és körjegyzői is azon a napon testületileg fognak felvonulni, hogy a gyűlésen részt vegyenek. Evégett a gyűlést megelőzőleg a jegyzők egytelo ülést fog tartani s az ülésen megjelenők együtt mind el- mennek a székely gyűlésre.

Változás a helybeli szent Ferenczrendi zárdában. A tartományi gyűlés *P. Albert Cassián* vikáriust ugyanezen minőségben Dére helyezte át. A fiatal tevékeny szerzetes városszerte nagy rokonszenvnek örvendett, mert rövid egy évi ittléto alatt sokoldalu munkásságot fejtett ki. Távozását a leg- nagyobb sajnálattal veszi mindenki, a ki ismerte.

A városok segélyzése. *Andrássy Gyula* belügyminiszter f. év szeptember havában a városok képviselőit ankretra fogja összehívni, amelynek tárgya a városok segélyezési ügye lesz, kapcsolatosan a

nak megbeszélésével, hogy miképen juthatnak a városok olcsó beruházási kölcsönökhöz. Addig is a városok segélyezési kérvényét a kormány függőben tartja.

Miniszteri kiküldetés. A földmívelési Mi- nisztor a ruthén és székely akciók példájára legu- jabbban Zsolnán is létesít miniszteri kiküldetést. Liptó, Árva és Trencsén vármegyékro kiterjedőleg, Lavotta József min. s. titkár vezetésével. Ezen fel- vidéki akció programjának kidolgozására és a helyszínen szorzott tapasztalatok nyomán az akció- bevezetésére a minisztor háromtagu szakbizottságot küldött ki, melynek egyik tagja *Dorner Béla* királyi gazdasági intéző.

A székelyudvarhelyi fogyasztási szö- vetkezet f. hó 2-ára hirdetett rendkívüli közgyű- lést, mely a résztvevők csekély számánál fogva nem volt megtartható, f. hó 16-án tartja meg d. e. 11 órákor a vármegyeház kistermében. Ezen a gyű- lésen határozatot fognak hozni tekintet nélkül a megjelnt tagok számára, hogy a szövetkezet fen- maradjon-e vagy felszámoljon.

Buzgókodás. Az augusztus 24-iki megyei kiállításra egyre sürűbben érkeznek ugy a városból, mint a megye egyéb tájairól a bejuttatások és kü- lonféle tárgyak. A már boérkezett tárgyak legtöbbje mind érdekes és meglámulni való. Jölesd és jellemző körülmény azonban az a buzgókodás, amivel a kiál- lítás előkészületeiben találkozunk. Nemcsak az elő- készületekben fáradozó rendezők, hanem a kiállításra jelentkezők is nemes önzetlenséggel igyokoznak elő- mozdítani a jó ügy sikerét. Hábár a Székely Társa- ság körlevelekben fol is ajánlotta a kiállítási tárgyak állítási költségének a megtérítését, mégis nagyon sok jelentkező kitézetten lemondott a költségek igényléséről. Az érkező tárgyakat már 17-től kezdve át fogják szállítani a szakiskola helyiségeibe, hol *Hargita Nándor* igazgató és tanártársai végzik a ki- állítás rendezését és fődiszítését.

A görbe ország felé. A magyar alföld me- ropolisa, vitéz hajduk nagy városa, a híres-novozot Debrecze ugyancsak megindult a mi görbe or- szágunk felé. Mert Székelyország bizony görbe or- szág a Hortobágy egyenes síkjához képest. Da ugy látszik, az ellentétek ezuttal is vonzódnak, mert a székely gyűlésre éppen Debreczről érkeznek ide legtöbbben, ogész vagy csapattal, összesen harmincz- négyen. A Székely Társaságtól vett értesülés szerint az érkezők névsora a következő: Székely Foronc felmérési felügyelő, Dr. Dező Kálmán máv. ellenőr, neje és leánya, Kocz Aurél és neje, Asbóth Mihály főerdész, Rásó János pénzügyi tisztviselő, Dr. Király Péter ügyvéd és neje, Dr. Tüdös János ügyvéd, neje és leánya, Mihalovits Jenő gyógyszerész és neje, Ko- vács Nándor gyógyszerész, Radokovich Géza gyógy- szerész és neje, Dr. Gulyás István tanár és leánya, Dr. Feruud Jenő ügyvéd és neje, Frank Rezső keres- kedő és neje, Tóth Mihály tanár, Böcsy Sándor tanár, Papp Sándor jegyző, Zeligler Fide iparos és neje, Liptai József iparos, Fiók Károly akadémiai tanár, Szilágyi Imre ügyvéd, Nagy Vilmos tanár és neje. Az érkezők a nagygyűlés után együtt mindnyájan kirándulnak Korundfördőre, onnan pedig Szováttára. Velük együtt Karczagról is jönnek Simon Aladár mér- nek vezetésével 10—12-en, de ezek névsora még nem érkezett meg a Székely Szövetségtől.

Minta trágyatelepek. Az itteni elmoradt gazdálkodás legjobban a teljesen ösköri, primitív trágyatelepeknél látszik. Miába oktatják a népet az okszerű trágyakezelésre, ha a népek szemmel látható példát nem tudnak mutatni. Evégből a mi- niszteri kiküldetés *minta trágyatelepeket* állít föl, hogy ott a falusi nép oklást morithelesen és azt, mint jó példát kövessen. Egy ily telep már készült Elekcs Dénes minta gazda siménfalvi birtokán, czemontozott fulnkkal és trágyalé szivattyuval, most még négy ily telep lesz fölállítva olyan gazdáknál, kik közügyekben önzetlenül dolgoztak és fáradtak, kik szorgalmuk józan életük által a többi falusi kisdzadának példát állíthatók. Halmozás szerint ilyen minta trágyatelep fol fog állíttatni: Új-székelyen, Kadicsfalván, Homrödsonptetőren és Galambfalván.

Gazdaköri állatkiállítások. A miniszteri kiküldetés az idén ősszel megvalósítja azon régi tervét, hogy eldugott falvakban, kisebb körzetekben rendez állatdíjazásokat és állatkiállításokat. Ezáltal a falusi népet *falusi kisdzadák*kból választott zsüri fogja a helyes állattartás, gondozás és tenyésztési szabá- lyaival megismertetni. A kiküldetés megbizott e célra 1000 koronát kap, melyet díjjakba fognak a díjazott állatok tulajdonosainak kiosztani. Ezen állat- kiállításokat az *állatbiztosító seuleszletek* rendezik. Tervebe van véve: Siménfalván, Városléfalván, Muzs- nán, Oroszhegyen, szeptember vagy október hóban.

Szakiskolánk fejlesztése. Kossuth Ferencz kereskedelmiügyi miniszter az ipari szakiskolák foko-

zatos fejlesztése során a szakiskolák tautórvén olyként módosította, hogy az elméleti szaktárgyak egy részét a különböző évfolyamokon egyenletesen elosztották és a magyar nyelv és az azzal kapcsolatos történelmi ismeretek tanítását még beti két órában vették föl. A tauterv módosítással a négy évi tanidő alatt az elméleti tárgyakra, rajzgyakorlatokra és műhely- gyakorlatokra fordított óraidő aránya lényeges változást nem szenvedett és a tanulók kiképezetetésé- nek eddig jól be vált gyakorlatias irányát nem be- folyásolja.

A bizalom a gyógyulásnak egy fontos elő- feltétele. A villamosággal való gyógyítás sikerei mindondu bizalmat kellettek az idegbetegok körében s ma már általánosan elterjedt a tudat, hogy a villamos gyógyadó a modern orvosi tudományok egyik legfontosabb kiegészítő része. Lényeges kérdés azonban az, hol, mikor és miképen kell alkalmazni a megfamadott idegrendszer vagy szervezet gyógyítására a villamoságot. Erre a kérdésre kimerítő a tanulaá- gos válaszát ad az ingyen könyv, melynek czimo: „Értekezés a villamos gyógyásról” s melyet kívánatra zárt borítékba ingyen és bérmentve küld meg bár- kiok az elektró vitalizer orvosi rendelő intézet Budapest, Károly-körút 2. felemelet 50 szám.

Rossz levélgyűjtőszekrények. Már több- ször és több helyről érkezett hozzánk panasz, hogy a levélgyűjtőszekrényok egyrésze hasznavehetetlen, amennyiben a beléjük dobott levelek kibullanak belőlük, vagy pedig kettévagdaldódnak a kiszedés alkalmával. Az utóbbi napok egyikén végre szem- mélyesen is tapasztalhattuk, hogy a felhangzott pa- naszok teljesen alaposak. Egy ur ugyanis levelet dobott be a szekrénybe, de abban a pillanatban, amelyben a levelet a nyíláson bedobta, a szekrény aló részén lévő zárkészülék ömagától szétnyitott és a szekrényben lévő mintegy 60 darab levél és levelező lap a sárba hullott. Ezt az esetet többed- maguokkal személyesen láttuk, de szavahibető uri emberek azt beszélék, hogy ebben a látványos- ságban a postaépületen elhelyezett szekrény előtt is volt részük, még pedig nem is egyszer. Sőt azt is hallottuk, hogy a rossz zárkészülék miatt a levelek néha szét is vágódnak és a felismerhetetlenségig össze- gyűrődnek. Kérdjük már most, hogy van-e erről a tarthatatlan állapotról tudomása a postavezetőségnek, avagy erről a leveleket összeszedő postaszolgák nem tettek jelentést? Ha van, miért nem intézkedik; ha pedig nincs, ugy az egész közönség nevében kér- jük, hogy ott a mizériát szüntesse meg és a mulasz- tásért az illető postaszolgákat dorgálja meg. Mert ilyen állapotok mellett teljesen felesleges volt a régi kulcsral záródó levélsekreányeket eltávolítani és helyükbe a hasznavehetetlen, automatikus szek- rényeket a falra felakasztani.

A téglagyártás hazánkban elsörendű iparrá fejlődött ki és a mikor téglagyártásról van szó, mindenekelőtt az előnyösen ismert Bohn-féle hatalmas ipartelepekről kell megemlékezni, melyek a tulajdonosok szorgalma és szakavatottsága folytán a monacchia leguagyobb telepévé fejlődtek ki. A most Békéscsabán letesítendő új teleppel a cég bűtá- körét ismét megagyobbította.

KÖZGAZDASÁG.

Köteles vasuti balesetbiztosítás. A keres- kedelmi miniszterium törvénytervezetet készít a vasuti balesetbiztosításról. Most a felbivalatosok azt jelzik, hogy a vasuti balesetbiztosítás kötelező s a biztosítás díj nagyon csekély lesz. Az utasok fizetik a jegyváltásnál s a progresszió vasuti kocsi- osztályokhoz igazodik. A tervezet etatisztikája ezt a biztosítási reformot jó üzletnek is mutatja. Az évi jövedelem a legpresszimisztikusabb számítás szerint is meg fogja állíttatni közelíteni a husz millió koronát. Ebből nemcsak a kárvallott utasok kárigényeit fedezik, de a katasztrófákkal kapcsolatos kocsi- és uttegrongá- lások költségeit is. A tervezetet a miniszterium a jövő hónapban közzé teszi.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája.

Szabó-üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy lakásomat üzlethelyiséggel együtt a Deák-tér 12. szám alól az **Árpád-utca 22. szám alá** tettem át. Kérem szives megren- delésekkel, mint eddig, megfizetni ott is. Főti- rekvésem az lesz, hogy minden igénynek a legzu- lidabb árban megfeleljek. — Kiváló tisztelettel

NAGY ZSIGMOND szabómester.

Sz. 3931—908. kig.

Hirdetmény.

Székelyudvarhely város tanácsa közhírré teszi, hogy az 1908-ik évre előirányzott közmunkaösszeírás törvényhatóságilag jóváhagyottat s felhivatnak mindazok, a kik a közmunkát pénzben egészen meg akarják váltani, azok számdékukat folyó évi **augusztus hó 25-ig** írásban jelentsék be Székelyudvarhely város tanácsához. Székelyudvarhelyen, 1908. augusztus 8.

Soó Domokos,
h. polgármester.

Sz. 7680—1908. tkvi.

Árverési hirdetmény kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint tolekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Olasz Gábor végrehajthatónak Simon Márton és neje végrehajtást szenvedők elleni 14 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. tvszék területén levő és a parajdi 103. sz. tjk. A + 1 rendsz. alatt felvett 272. hrez. faházra és a 273. braz. kertre 1236 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverezést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1908. évi szeptember hó 17-ik napján d. e. 9 órájkor Parajd községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóságtól.

Székelyudvarhely, 1908. július 22-én.

Gyarmathy, kir. törv.-széki egyes bír.

Sz. 463—1908. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alólirott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a Székelykeresztúri kir. járás-bíróságnak 1908. évi V. 195—1 sz. végzése folytán Dr. Fodor Boldizsár székelykeresztúri ügyvéd által képviselt Nagy és Rona budapesti cég, folperes részére Pázsint József és neje nagysolyosi lakások alperesek ellen 544 kor. 80 fillér tőkekövetelés s jár. eurjég elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1069 kor. 18 fillérre becsült ingóságokra a székelykeresztúri kir. jbróság 1908. V. 195—4. számú végzésével az árverés elrendeltét, annak a korábbi vagy fölülfoglalhatók követő léso erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjog nyertek volna, alperesek lakásán Nagysolyos községében 1908. évi augusztus hó 21-ik napján d. e. 9 órája, Székelyszenterzsébet községben leendő megtartásra határidőül 1908. augusztus 21-ik napján d. u. 4 órájára kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt Székelyszenterzsébeten 1 körfűrész, 1 hordó olaj, 1 kőmélő rúd, Nagysolyos községében 2 ló, 1 szekér, 1 bolti pudli, 1 stélási, többféle bolti áru cikkek és többféle háziutórok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsárna alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elővonzendó igóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulassák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Székelykeresztúr, 1908. évi július 28.

Szalontai Albert, kir. bir. végrh.

Sz. 5138—908. kig.

Hirdetmény.

Székelyudvarhely város tanácsa közhírré teszi, hogy a város tagosítási ügyében a tagosítási költségek elszámolása és végösszegének megállapítása végett tárgyalási határnapul a helybeli kir. törvényszék folyó évi **augusztus hó 19-ik** napjának d. e. 8 óráját tűzte ki, melyre érdekelt birtokosok azzal idéztetnek meg a kir. törvényszék helyiségébe, hogy elmaradásuk a tárgyalás megtartását akadályozni nem fogja.

Székelyudvarhely város tanácsa, 1908. évi augusztus 10-én.

Soó Domokos,
h. polgármester.

Két garnitur visitsobába való butor,
(összesen 10 szék, 2 díván, 2 asztal)

eladó.

Bővebb értesítés a kiadóhivatalban.

Az állomással szomben egy nagy telek örök áron **eladó** (jelenleg Klein-féle faterlep) czim: özv. Farkas Istvánnénál
Attilla-utca 9. szám.

Szeptember hó 1-étől fogva német és francia nyelvben újból megkezdí a magán oktatást özv. Pomárius Gottfriedné. — Értekezni lehet Fapiaczféren, Galler-féle házban az emeleten.

Sz. 12—908.

Árverési hirdetmény.

Karácsonyfalva község tulajdonát képező koresma, 4 szoba, 1 konyha, pincze stb. melléképületeivel együtt a folyó év mult július 9-én megtartott árverésen elért eredmény 1646 kor. bérösszegre utóajánlat-tétel és elfogadás következtében az 1909. január 1-től kezdődőleg 3 egymásután következő évre nyílt árverésen az 1908. évi **augusztus 27-én** d. e. 9 órájára Karácsonyfalva község házához kitéződik napon a legtöbbet ígérőnek bérbe adatik. Kikiáltási ár 1700 kor. ajánlott összeg.

Okland, 1908. augusztus 12.

Pál János,
körjegyző.

Szám 5—908.

Udvarhelyvármegye közkórházától.

Árlejtési hirdetmény.

A vármegyei közkórháznál 1909. évre szükséges 570 köbméter tűzifa beszerzése céljából árlejtést hirdetek. A szállítandó fameenyiség száraz hasábos kemény bükkfa kell hogy legyen, ajánlatok 200 köbméter mennyiségre is elfogadhatnak.

Vállalkozói óhajtok kötelesek 1 koronás bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlatukat 50 korona bánatpénzzel ellátva folyó év szeptember hó 1-ig hozzám annál inkább beadni, mert a később érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árlejtési tárgyalás a körházi iroda helyiségében folyó év **szeptember hó 2-án** d. e. 10 órakor fog megtartatni, hol a feltételek is megtudhatók bármikor a hivatalos órák alatt.

Székelyudvarhely, 1908. augusztus 12.

Dr. Imreh Domokos,
ig. főorvos.

Szám. 4125—908. kig.

Árlejtési hirdetmény.

Székelyudvarhely város képviselőtestületének 1908. évi június hó 4-én kelt 38—908. számú határozata alapján Székelyudvarhely város tanácsa az új katonai barákka és úrszék felépítésére pályázatot hirdet, a katonai barákka felépítésére 1908G kor. 6 fillért az, úrszék felépítésére 3661 kor. 42 fillér engedélyeztetett a képviselőtestület által.

A fent említett munkálatok fogvaosztásának biztosítása céljából 1908. augusztus hó 23-án d. e. 10 órára Székelyudvarhely város tanácsa nagy termében zárt ajánlati verseny tárgyalás hirdettetik, a versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy fent említett munkálat végrehajtásának elvállalására az engedélyezett költség után számítható s a részletes feltételekben előírt 10 %-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat külön a katonai barákka és külön az úrszék felépítésére **folyó évi augusztus hó 16-án** d. e. 10 óráig Székelyudvarhely város tanácsához annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a kitűzött időn tul érkező ajánlatok nem lesznek figyelembe véve.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a város mérnökénél a rendes hivatalos órák alatt délelőtt 1-ig naponkint megtekinthetők.

Székelyudvarhely város tanácsa, 1908. augusztus 4-én.

Soó Domokos, h. polgármester.

Tartós munka!
Olcso árak!

Értesítés.

Van szerencsém felhívni a helyi és vidéki közönség szives figyelmét új betűkkel, gépekkel és könyvdiszítványokkal a mai kor kívánalmainak teljesen megfelelőleg berendezett

új könyvkötő és diszmű-üzletemre

melyet Székelyudvarhelyt, Eötvös-u. I. sz. a. (a Ferenczrendiek temploma mellett) nyitottam

Könyvkötészetemben minden e szakmába vágó könyvkötő munkákat a legegyszerűbbtől a legdisebb kiállításig, jutányos árban, a legnagyobb pontossággal teljesítek — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítek és 20 koronát meghaladó rendelmenyt bérmenten szállítok. Továbbá nálam megrendelhetők hivatalok, egyesületek stb. részére **ruggantó bélyegzők**, melyek a legjobb anyagból készülnek, pecsétnyomók nágarézsből, festékpárnák, melyek a legjobbak; valamint itt több fel nem sorolt tárgy a legjutányosabban és lelkiamereten kiszolgálás mellett beszerezhetők. — Becsese megrendeléseiket várn, vagyk teljes tisztelettel

SOHA ALADÁR.

Tankönyvek jó erős kötésbe kötöttek.

A szombatfalvi vámmal szemben, közvetlenül az aszfalt mellett 200—400 kvöl területű **háztelkek** eladó. — Részletes felvilágosítást ad Dr Szülösi Üdön ügyvéd.